

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 40/12
Λουξεμβούργο, 29 Μαρτίου 2012

Αποφάσεις στις υποθέσεις
T-336/07 Telefónica de España κατά Επιτροπής
και T-398/07 Ισπανία κατά Επιτροπής

Το Πρωτοδικείο επικυρώνει το άνω των 151 εκατομμυρίων ευρώ πρόστιμο που επέβαλε η Επιτροπή στην Telefónica λόγω του ότι καταχράσθηκε τη δεσπόζουσα θέση της στην αγορά υψηλής ταχύτητας προσβάσεως στο Διαδίκτυο στην Ισπανία

Ειδικότερα, η Telefónica καταχράσθηκε τη δεσπόζουσα θέση της στην περιφερειακή και στην εθνική ισπανική αγορά χονδρικής προσβάσεως στο Διαδίκτυο

Το δίκαιο της Ένωσης απαγορεύει στις επιχειρήσεις να εκμεταλλεύονται καταχρηστικώς τη δεσπόζουσα θέση τους στην εσωτερική αγορά ή σε σημαντικό τμήμα αυτής, στο μέτρο που τούτο είναι δυνατό να επηρεάσει το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο.

Πριν την πλήρη ελευθέρωση των αγορών των τηλεπικοινωνιών το 1998, η Telefónica είχε εκ του νόμου μονοπώλιο για τη λιανική παροχή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών με σταθερή γραμμή. Ως εκ τούτου, κατά την ελευθέρωση των αγορών, η Telefónica ήταν ο μόνος ισπανικός φορέας τηλεπικοινωνιών ο οποίος διέθετε δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας σε ολόκληρη τη χώρα.

Μεταξύ του Σεπτεμβρίου του 2001 και του Δεκεμβρίου του 2006, η Telefónica παρείχε υπηρεσίες σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας της υψηλής ταχύτητας προσβάσεως, τούτο δε χρησιμοποιώντας την τεχνολογία ADSL, η οποία καθιστά δυνατή την υψηλής ταχύτητας πρόσβαση στο Διαδίκτυο, μέσω σταθερής τηλεφωνικής γραμμής.

Κατά την περίοδο αυτή, η Telefónica εμπορευόταν προϊόντα λιανικής προσβάσεως υψηλής ταχύτητας απευθυνόμενα σε ιδιώτες. Στηριζόμενη στο δίκτυό της σταθερής τηλεφωνίας, η επιχείρηση αυτή παρείχε επίσης προϊόντα χονδρικής προσβάσεως υψηλής ταχύτητας προς τους λοιπούς φορείς τηλεπικοινωνιών, προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα να παρέχουν υπηρεσίες λιανικής προσβάσεως υψηλής ταχύτητας προς τους ιδιώτες. Όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα χονδρικής, ήταν διαθέσιμες τρεις προσφορές για τους άλλους φορείς τηλεπικοινωνιών: 1) η αποδεσμοποίηση του τοπικού βρόχου¹, την οποία εμπορευόταν μόνον η Telefónica, 2) η χονδρική πρόσβαση σε περιφερειακό επίπεδο (GigADSL)², την οποία επίσης εμπορευόταν μόνον η Telefónica, 3) και πλείονες προσφορές χονδρικής προσβάσεως σε εθνικό επίπεδο³, τις οποίες εμπορεύονταν τόσο η Telefónica (ADSL-IP και ADSL-IP Total) όσο και άλλοι επιχειρηματίες βάσει της αποδεσμοποίησής του τοπικού βρόχου και/ή του περιφερειακού προϊόντος χονδρικής.

Κατόπιν καταγγελίας, η Επιτροπή αποφάσισε⁴, στις 4 Ιουλίου 2007, ότι η Telefónica είχε καταχρασθεί τη δεσπόζουσα θέση της στην ισπανική αγορά χονδρικής προσβάσεως σε

¹ Η δυνατότητα αυτή παρέχει ευθεία πρόσβαση στον τοπικό βρόχο –το κύκλωμα το οποίο συνδέει τους χώρους του συνδρομητή με το τηλεφωνικό κέντρο- ή σε κάθε άλλο ισοδύναμο τοπικό σύστημα του φορέα τηλεπικοινωνιών. Η πρόσβαση αυτή παρέχει στον εναλλακτικό επιχειρηματία τη δυνατότητα να επιτύχει μεγαλύτερη ποικιλομορφία των τελικών υπηρεσιών του λιανικής.

² Η χονδρική πρόσβαση σε περιφερειακό επίπεδο απαιτεί την ανάπτυξη δικτύου το οποίο να έχει μέχρι 109 περιφερειακά σημεία προσβάσεως. Παρέχει στους εναλλακτικούς επιχειρηματίες τη δυνατότητα «κάποιας διαφοροποίησής» του προϊόντος τους λιανικής (η αποδεσμοποίηση του τοπικού βρόχου όμως παρέχει τη δυνατότητα μεγαλύτερης διαφοροποιήσεως).

³ Η χονδρική πρόσβαση σε εθνικό επίπεδο συγκεντρώνει την κίνηση σε ένα και μοναδικό σημείο προσβάσεως. Η πρόσβαση αυτή δεν παρέχει στους εναλλακτικούς επιχειρηματίες τη δυνατότητα να διαφοροποιούν σημαντικά το προϊόν τους λιανικής.

⁴ Απόφαση C (2007) 3196 τελικό της Επιτροπής, της 4ης Ιουλίου 2007, σχετική με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 82 [CE] (υπόθεση COMP/38.784 – Wanadoo España κατά Telefónica).

περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, κατά την περίοδο μεταξύ του Σεπτεμβρίου του 2001 και του Δεκεμβρίου του 2006. Συναφώς, η Επιτροπή έκρινε ότι η Telefonía είχε επιβάλει υπερβολικά υψηλές τιμές στους ανταγωνιστές της, υπό τη μορφή συμπίεσας των περιθωρίων κέρδους μεταξύ των τιμών λιανικής προσβάσεως υψηλής ταχύτητας και των τιμών χονδρικής προσβάσεως υψηλής ταχύτητας σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Ως εκ τούτου, επιβλήθηκε στην Telefonía πρόστιμο ύψους 151 875 000 ευρώ.

Η Ισπανία και η Telefonía προσέφυγαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ζητώντας την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής.

Με τις σημερινές του αποφάσεις, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τις προσφυγές, κρίνοντας ότι ορθώς η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Telefonía καταχράσθηκε τη δεσπόζουσα θέση της.

Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαιώνει ότι η αποδεσμοποίηση του τοπικού βρόχου, το περιφερειακό προϊόν χονδρικής και το εθνικό προϊόν χονδρικής δεν ανήκαν στην ίδια αγορά προϊόντων κατά την κρίσιμη περίοδο, οπότε η ενδεχόμενη ύπαρξη δεσπόζουσας θέσεως της Telefonía σε καθεμία από τις αγορές αυτές έπρεπε να εκτιμηθεί αυτοτελώς. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την επιχειρηματολογία της Telefonía ότι η Επιτροπή δεν έπρεπε να εξετάσει την ύπαρξη συμπίεσας των περιθωρίων κέρδους για κάθε προϊόν χονδρικής αυτοτελώς, δεδομένου ότι οι εναλλακτικοί επιχειρηματίες χρησιμοποιούσαν ένα βέλτιστο συνδυασμό προϊόντων χονδρικής προσβάσεως υψηλής ταχύτητας, περιλαμβανομένης της αποδεσμοποίησας του τοπικού βρόχου, ο οποίος καθιστούσε δυνατή τη μείωση του κόστους. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, τούτο σημαίνει ότι ένας εναλλακτικός επιχειρηματίας θα μπορούσε να αντισταθμίσει τις ζημίες που υφίστατο λόγω της συμπίεσας των περιθωρίων κέρδους με τα έσοδα που προέρχονταν από τη χρήση, σε ορισμένες αποδοτικότερες γεωγραφικές ζώνες, της αποδεσμοποίησας του τοπικού βρόχου, η οποία δεν αποτελεί αντικείμενο συμπίεσας των περιθωρίων κέρδους.

Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η έννοια της αγοράς σημαίνει ότι είναι δυνατό να υφίσταται πραγματικός ανταγωνισμός μεταξύ των προϊόντων που αποτελούν μέρος αυτής, γεγονός που προϋποθέτει επαρκή βαθμό εναλλαξιμότητας προκειμένου όλα τα προϊόντα που αποτελούν μέρος της ίδιας αγοράς να τυγχάνουν της ίδιας χρήσεως, τούτο δε βραχυπρόθεσμα. Αφενός, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι υπάρχουν λειτουργικές διαφορές μεταξύ του εθνικού προϊόντος χονδρικής, του περιφερειακού προϊόντος χονδρικής και της αποδεσμοποίησας του τοπικού βρόχου. Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αποτελεσματική χρήση του τοπικού βρόχου άρχισε, σε περιορισμένο βαθμό, μόλις περί τα τέλη του 2004 και στην αρχή του 2005.

Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι **ορθώς η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Telefonía κατείχε δεσπόζουσα θέση στην περιφερειακή και στην εθνική αγορά χονδρικής την περίοδο κατά την οποία διήρκεσε η παράβαση.** Συναφώς, δεν αμφισβητήθηκε ότι η Telefonía ήταν ο μόνος επιχειρηματίας ο οποίος παρείχε το περιφερειακό προϊόν χονδρικής στην Ισπανία από το 1999 και συνεπώς κατείχε στην αγορά αυτή μονοπωλιακή θέση εκ των πραγμάτων. Ομοίως, στην εθνική αγορά χονδρικής, δεν αμφισβητήθηκε ότι η Telefonía κατείχε μερίδιο αγοράς άνω του 84 % καθ' όλη την περίοδο κατά την οποία διήρκεσε η παράβαση.

Τρίτον, όσον αφορά την καταχρηστική συμπεριφορά της Telefonía, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι **η συμπίεση των περιθωρίων κέρδους σε μια σχετική αγορά είναι δυνατό να συνιστά αφ' εαυτής κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως.** Συναφώς, η συμπίεση των περιθωρίων κέρδους απορρέει από την απόκλιση μεταξύ των τιμών των παροχών χονδρικής και των τιμών των παροχών λιανικής. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να αποδείξει ότι η Telefonía εφάρμοζε υπερβολικές τιμές για τα προϊόντα της έμμεσης χονδρικής προσβάσεως ή επιθετικές τιμές για τα προϊόντα της λιανικής.

Επιπλέον, όσον αφορά την εκτίμηση του θεμιτού της πολιτικής τιμών την οποία εφάρμοζε η Telefonía, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαιώνει την προσέγγιση της Επιτροπής, η οποία συνίσταται στην αναφορά σε κριτήρια σχετικά με τις τιμές βασιζόμενα στο κόστος με το οποίο επιβαρυνόταν

Telefónica και στη στρατηγική της. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τιμολογιακή πρακτική που καταλήγει στη συμπίεση των περιθωρίων κέρδους, η χρήση τέτοιων κριτηρίων αναλύσεως παρέχει τη δυνατότητα να εξακριβωθεί αν η κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση θα ήταν σε θέση να προσφέρει τις δικές της παροχές λιανικής στους τελικούς πελάτες χωρίς να υφίσταται ζημία, αν ήταν προηγουμένως υποχρεωμένη να καταβάλλει τις δικές της τιμές χονδρικής για τις ενδιάμεσες παροχές.

Τέταρτον, **όσον αφορά τα αποτελέσματα της συμπεριφοράς της Telefónica**, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως καταλήγοντας ότι η συμπεριφορά της επιχείρησης πιθανώς ενίσχυσε τους φραγμούς στην είσοδο και στην ανάπτυξη στην αγορά αυτή και ότι, ελλείψει στρεβλώσεων που απορρέουν από τη συμπίεση των περιθωρίων κέρδους, ο ανταγωνισμός θα ήταν πιθανώς εντονότερος στην αγορά λιανικής, πράγμα το οποίο θα ωφελούσε τους καταναλωτές όσον αφορά τις τιμές, τις επιλογές και τις καινοτομίες.

Πέμπτον, όσον αφορά τον καθορισμό του προστίμου, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τα επιχειρήματα της Telefónica που έχουν ως σκοπό να αποδειχθεί ότι αυτή δεν ήταν ευλόγως σε θέση να προβλέψει τον αντίθετο στον ανταγωνισμό χαρακτήρα της συμπεριφοράς της.

Κατ' αρχάς, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαιώνει ότι η Telefónica διέθετε επαρκές περιθώριο ελιγμών για τον καθορισμό της τιμολογιακής πολιτικής της. Συγκεκριμένα, αφενός, η Telefónica ήταν ελεύθερη να μειώσει την τιμή του εθνικού προϊόντος χονδρικής, δεδομένου ότι το τελευταίο δεν υπέκειτο σε ρύθμιση. Αφετέρου, όσον αφορά την τιμή του περιφερειακού προϊόντος χονδρικής της Telefónica, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι οι τιμές που καθόρισε η ισπανική επιτροπή τηλεπικοινωνιών (CMT) ήταν ανώτατες τιμές και ότι, κατά συνέπεια, η Telefónica ήταν ελεύθερη να ζητήσει μείωση των τιμών της. Τέλος, όσον αφορά τις τιμές λιανικής, η Telefónica δεν αμφισβήτησε ότι ήταν ελεύθερη να αυξήσει τις τιμές της ανά πάσα στιγμή.

Στη συνέχεια, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η Telefónica δεν μπορούσε να αγνοεί ότι η τήρηση της ισπανικής κανονιστικής ρυθμίσεως στον τομέα των τηλεπικοινωνιών –και ιδίως η τήρηση των αποφάσεων που εξέδιδε η CMT βάσει του ρυθμιστικού πλαισίου– δεν την προστάτευε από μια επέμβαση της Επιτροπής βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οι κανόνες της Ένωσης που αφορούν το δίκαιο του ανταγωνισμού συμπληρώνουν, μέσω εκ των υστέρων ελέγχου, το ρυθμιστικό πλαίσιο που έχει θεσπίσει ο νομοθέτης της Ένωσης ώστε να ρυθμίσει εκ των προτέρων τις αγορές των τηλεπικοινωνιών.

Τέλος, όσον αφορά το περιφερειακό προϊόν χονδρικής της Telefónica, η CMT θέσπισε ένα σύστημα καθορισμού των τιμών για το προϊόν αυτό και ανέλυσε την ύπαρξη συμπίεσεως των περιθωρίων κέρδους με πλείονες αποφάσεις ληφθείσες κατά την περίοδο κατά την οποία διήρκεσε η παράβαση, βάσει εκ των προτέρων εκτιμήσεων. Ωστόσο, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι τα στοιχεία αυτά δεν ασκούν επιρροή ως προς την ευθύνη που υπέχει η Telefónica από το δίκαιο του ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, **η Telefónica δεν μπορούσε να αγνοεί ότι η CMT ουδέποτε διαμόρφωσε το επίμαχο σύστημα καθορισμού των τιμών ούτε ανέλυσε την ύπαρξη συμπίεσεως των περιθωρίων κέρδους βάσει του πραγματικού κόστους της επιχείρησης, αλλά βάσει εκτιμήσεων που δεν είχαν επιβεβαιωθεί στην πραγματικότητα από τις εξελίξεις της αγοράς.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106